

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljike in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ogrske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajce, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajeve večna znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtih stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dyakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa". Opravnštvo, na katere naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši.

 Zaradi denašnjega praznika izide prihodnji list četrtek.

Dr. Costa. †

Zadnjo soboto smo pokopali moža, ki ima tako važno in imenito mesto v zgodovini boja slovenskega naroda po njegovem narodnem probujenji, dr. Costa. To konstatujemo mi, ki nismo bili njegovi prijatelji, nego smo grajali njegovo postopanje, ker se nam je zdele preeksluzivno in avtokratično, kakor tudi to, da je narodno vprašanje preveč s klerikalnim spojil bil na škodo prvemu, ravno tako odločno, kakor je bil on do lanskega leta odločen protivnik nam. Vendar o tem govoriti ne dostoje sedaj. Sicer res izrek ne velja „de mortuis nil nisi bene“ za politično javno delajoče osobe, ker ti zapadejo zgodovini in časopisje je dnevna zgodovina, — vendar mi mirno prepričamo vso preteklost bodočnosti na razsodbo.

Costova smrt je v tem času, ko so naši protivniki tako divje nasrnoli kakor še nikdar prej, ko bodo trebalo vztrajnega dela vseh narodnih močij, — za slovenski narod velika izguba, tem bolj, ker je v zadnjem času po britkih izkustvih tudi on spoznal bil, da je v narodnih vprašanjih treba edinstvenega postopanja liberalnih in klerikalnih Slovencev. In mogoč take vztrajne dela vnosti, ter take izvrstne dela zmožnosti se malo dobi kakor je on bil; to smo mu morali vselej priznavati, celo v časih najostrejših strankarskih bojev. On nij spadal mej tiste "voditelje", kateri si dajo od drugih mizo pogrneti, da se potem k pripravljenemu obedu vsedejo, on je sam delal, sam agitiral, sam činno moč reprezentiral.

Kar je za slovenski narod govoril, storil

in trpel, ne bode mu pozabila skromna zgodovina našega narodnega boja za eksistenco — hvaležna za vse dobro, kar so jej storili sinovi domovine.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. februarja.

O Costovi smrti prinašajo časniki članke in dopise. Prav psovalni članek, kateri vzbuja nevolj celo naših nemškutarških krogov, je napisal nekdanji urednik "Laib. Ztg." glasoviti Issleib v dunajsko staro "Presse", katere sodelavec je sedaj. To je res prav nemško. Isto tako nepotrebno in brez taktno porablja reakcijonarni "Waterland" to priliko, da osumniči in okrivlji našo svobodomiseln slovensko stranko. Ljubljanski "Tagblatt" prinaša (za čudo!) članek, ki je iz njegovega stališča to se več vsaj honetno pisan.

Dunajski list "Osten" poroča, da kmalu nastane v slovanski politiki neka spremembra. Omenja tudi dalje, da bodo cesarja na potovanji v Dalmacijo spremljali vojni minister bar. Koller, predsednik ministervstva Auersperg in dr. Stremajer.

Slovaške "Nár. Noviny" oznanjujejo, da je minister Trefort dal ukaz tamošnjim uradom, da bi ne dovolili otvorenja novo založene gimnazije evangeliške cerkve v Turč sv. Martinu. Vsled tega magjarskega nasilstva je uničeno rodoljubno, privatno podvzetje, ki bi imelo širiti omisko slovaškim podjarmlijenim pobratimom, pod zeleno Tatro. — Ob enem se "Národ. Nov." iskreno zahvaljujejo Čehom, ki v trenutki ukrutnega prisiska niso pozabili nesreče in trpljenja ubozih Slovakov, ki so pokazali, da so Slovaki ene krvi z nimi Slavjani, katere ne smemo v boji proti nasilству magjarskem zapustiti.

Hrvatskega sabora postavo o pravici združevanja je cesar potrdil.

Vnauje države.

V francoski narodni skupščini je 28. jan. predlagal Laboulaye posredovalna republika obstoji iz dveh zborov in enega predsednika, da bode potem republika definitivna postala. Ta predlog nij protiven naj vlada Mac-Mahonu. Laboulaye povdinja, daje monarhija nemogočain da republika ne stavlja v nevarnost lastnine, vere in familije. Skrajni levicnjaki in skrajni desnicarji so bili proti temu. — Laboulayev predlog je bil pa vendar s 5359 proti 335 glasovi zavrnjen in Ventavonov malo različen predlog prevzet.

Garibaldis je obiskal italijanskega kralja, s katerim pak dozdaj nista bila prijatelja.

Iz Kitajskega sejavlja, da so več cesarjeve smrti nastali notranji nemiri zarad vprašanja kdo ima biti cesarjev naslednik.

Dopisi.

Iz Velikih Lašč 28. januarja. [Izvirni dopis.] Da bi se preiskovanje nepostavnosti zarad zadnjih volitev pravično izvršilo, nij zlasti pri nas mogoče, ker naš e. kr. okrajni glavar Fladung kmata čudno smatra. Uže pri Deschmanovi volitvi se je nekdo izrazil: "Wer nicht mit der Verfassung hält, ist in meinen Augen der Niemand." Pod "Verfassung" se pri njem subsumira le "deutsch", a mi smo drugače misleči, smo Slovenci, a za to nismo nobeni revolucionarji! Gospod glavar Fladung si morebiti misli, če je njegovo zdanje domovje Kočevje nemško, da moramo tudi mi Laščanje postati Kočevarji. On se gotovo moti. Pa nij mu toliko zameriti. Fladung je nemške barve in bi prav imel, če bi po svojem mnenju moral vse drugo nemško pomaljavsati. A to ne pojde še tako lehko, čeravno se bode on še tako trudil. Pred nekoliko leti je mož v zborih prepeval:

Listek.

Prijatelj Lovro.

(Dalje.)

Druzega dne zvečer šla sva jaz in Bodul na shod mladih Hrvatov. Bili smo sebno veseli. Na splošno zahtevanje Dalmatinov pel nam je sramežljiv filolog, ki se je v našem cehu zval "osečki devec", Tordinčeve pesem "Gdje ptičice milim glasom pjevaju" in to jasnim in zvonečim glasom, da je neki šijak zibajoč se od milja vzkliknil: Oh brate ali je to lepo, to je pri mojej duši več vredno, nego turska cigareta!" ter me je po tem vzkliku tudi objel. Baš je začel "Uskok Jve" miroljuben potomek bojažljivih Senjanov tenkim glasom razlagati važnost senjske železnice na veliko nezadovoljnost navzočnih Rečanov in Kraljevčanov, kar se na jenkrat odpro vrata, in

svečano, polahko, olimpski smehljajoč se vrnide Lovro. Pezavibši senjsko železnicu zagrmijo vsi "Živio Lovro"! Samo Žigec dregnil je Mačka, a ta smehljajoč se lopovski gladil si je brado.

— Kletar! zavikne glasom diplomatičnim, "Befsteak"! Tedaj, obrne se proti meni, jaz se ženim.

— V resnici?

— Vse je gotovo. Kletar še kislih krastavcev. Za štiri nedelje, nadaljuje meni, bode poroka. Ti mi bodeš drug.

Nič nisem vgorvarjal. Kdo bi tudi vgorvarjal v takem slučaju? Lovro je bil vesel, reknel bi prismukuen. Nikdar ga nijsem videl tacega. Iznenada skočil, pogradi čašo in začne malo ne drhčičim glasom govor dolg in širok v slavo starih hrvatskih kraljev, o katerih je v ta blaženi čas več vedel, nego stari arcidijskon Toma in hrvatska kronika. Začudil sem se ne malo, no poz-

navajoč njegovo čud, molčal sem rajši. Gre doč domov nij govoril besedice več o ženitbi, tem več v eno mer je peval poluglasno staro slovensko pesen o svetej Barbari.

Ko sem legal, postavi se Lovro pred mojo posteljo, se več da pod polhovo kapo, ter mi reče:

— Stavljam ti alternativo, ali si ti blažen, ali pa jaz.

— Jaz si tega baš ne želim, odvrnem mu skoz smeh, bodi ti.

— Bedak, reče, ali sem pri vsem tem vendar pameten, ker se — ženim.

Od onega dne bival je Lovro zmerom redje doma. Zvršivši pismene izpite imel je časa po ves dan biti pri Minku. Dohajal je pozno v noč domov, in često netrezen. Hvalil mi je prijaznost Minkinih ljudij, hvalil jim dobro vino, ali sicer nič več. Ne poznavajoč s prva pobliže Minkine čudi, jel sem ugibati, da je ženska od srca, glava

„Hej Slovani!“. Kakor veter žene! Tako je ta gospod. Obrača vse le na svojo stran in po vladnem vetrnu. Tam doma v Kočevji, osnoval je svojeglavno „Liedertafel“ in po tem ugojil neslogo mej zdavnost obstoječe „Kasino und Gesangverein“ v nježnem mestici Kočevje. Kočevarji pa, se zdi, da so malo trdoglavni in se ne udajo, trdijo svoje društvo brez Fladunga in njegove podpore in ne da bi v njegovem hotelu „zur Post“ komedijante delali. To ravno nij gospod Fladungu prav po volji bilo; za to je društvo „Casino und Gesangverein“ glavo odsekal, in na enkrat je bil vodja dr. Böhm v Rudolfov, dr. Bačar pa iz Rudolfovega v Kočevje prestavljen. Ta prestava se je bila takrat pod „blagim“ Auerspergom tako tisoč naredila — črez eno noč — noben nij prej nič vedel. Kar se tiče nas kmetov, smo pri njem v jako slabih rokah. On enkrat kmata sodi le kot birokrat. Kadar kdo k njemu mora, nerad gre. Imamo ž njim opraviti posebno zarad gozda. Moramo reči, da so meje grofa Auersperga in naše, pomajkijivo markirane. Ali Fladung pozna bolj grofove zastopnike, nego nas kmete. Da bi nam pri obravnavah kaj zlajšal, nij govoriti. Grof Auersperg resp. njegovi oblastniki, gozdarji in logarji, imajo lehkovo stanje, mi kmetje smo reveži. Kdo nam pomaga?!

Iz Gomilskega pri Vranskem 29. jan. [Izv. dop.] Naj svet izve, kako nemir se godi v Gomilskem po krčmah. Ljudje kolnejo, razbijajo in se tepo zavoljo župnika in brata njegovega, da si pameten človek uže blizu ne upa. Ako bode to še dalje trajalo, smo prisiljeni se na višjo dubovensko gosposko pritožiti. Naj nam preloži, da gresta dva rajši, kakor pa vsi drugi iz fare. Ker pa se tako godi, nij čuda, da se ljudstvo razkačuje. Na pr. poglejmo nazaj na 19. jan. t. l., ko so može iz grajske vasi šli na fajmoštvo povelje k velikonočnemu izprševanju. Tam so naši cerkmoštri pri priliki omenili neresnico župnikovo, katero je on razglasil, namreč, da je monštranca v cerkvi sv. Krištofa zamenjena, ter so tukajšnji občanje slabše blago dobili. To nij res. Dalje je gospod župnik rekel, da kdor rudečih izpovednih listov njemu nazaj ne odraža, tak človek kadar umerje, ne sme na britof pokopan biti. Tedaj bodo morali v Gomilskem tudi imeti fabriko za mrlične žgati. — Ko je pa zarad teh župnikovih neresnic v hišterni

velik hrup nastal, je začel g. župnik moževen goniti. Možje pa na to reko, da ne gredo drugače, ako jih s silo ven suje. Gospod župnik jim pa na to pravi: tega ne budem storil, samo enkrat sem enega „šuštarja“ v vodo vrgel. Ali je utonil ali ne, tega nam nij povedal.

K.

Iz Dunaja 30. jan. [Izv. dop.] Ofenheimova pravda čedalje bolj zanimiva postaje, ker osveti kako sta materializem in grdo dobičkarstvo vse naše „višje“ kroge v političnem, posebno nemško ustavoverskem, in v socialnem življenji prodrla in vse prejela. Minister v pokoji Giskra je hladnokrvno zagovarjal počenjanje, s katerim se z nič dela ali z lehkim delom „ustanovljevanja“ človek na tuje stroške obogati. Minister Banhans se nij mogel opravičiti, ko sta ga dr. Neuda in Ofenheim obdolžila, da je ravno na tist način bogatil se in ne zasluzene tisočake od železnic in bank prejemal kakor Ofenheim.

Globoko brezdrojno socialne gnijlosti zija pred nami. To mora imeti tudi politične nasledke. Ministra Banhansa neoprana stvar je naredila globok vtis in javno mnenje uže na tak način svojo sodbo izreka, da se ponavljati ne da. Sedaj uže nihče ne vpraša, ali bo Ofenheim obsojen ali ne, nego vidi se, da je strašno Ofenheimov, če prav manjših, celo na višjih mestih. Gotovo bode ta pravda še zanimive reči na dan spravila. Potem smo pa vendar radovedni, ali je v Avstriji mogoč še dalje — en Banhans na ministerškem stolu! V Rumuniji celo je minister odstopil ker je imel pričati v tej pravdi, a pri nas smo slabše, nego v Rumuniji, vpraša „D. Ztg.“ in prav ima.

Radovedni smo ali bode opozicija v državnem zboru brezobzirno porabila in drastično ustavovercem, ki kakor ptič štruc glave vtipkajo v pesek in nečejo dosti slišati o blamaži svojih privržencev, pred oči postavila, kar rezultira iz te pravde. Dobro bi pač bilo.

Iz Budim-Pešte 30. jan. [Izv. dop.] Generalna razpravda o proračunu se je te dni v našem drž. zboru začela. Baron Sennyey napovedal se je uže v deakovem klubu kot govornik, ter s tem uže vnaprej pozornost na sebe navrnil. Njegov govor pa nij zadovolil vsestrannemu pričakovanju. Rekši, da se mora dejelna uprava zboljšati in cenejša napraviti, rekši, da se mora pri

strošku za vključno in bonvedsko vojsko kolikor naj več mogoče braniti, s tem nij nič novega rek. Notranjo praznino svojega govora in manjkost novih idej in novih nazovov hotel je zakriti z izvanjsko sijajno vprav Ciceronjansko govorniško obliko. Pa kaj pomaga zunaj pozlačen oreh če je pa znotraj piškav. S tem govorom je Sennyey nimbus svoje dosedanje politične autoritete sam razpihlil. Povedal je vse, kar je vedel, in svet je izvedel, da nič več in nič boljšega ne ve, nego vedo drugi. Njegova politična zvezda je obledela. Ostrejše je govoril Ivanij. Njegov govor je bil skoz stvaren, in s stvarnostmi je Ghyezyja hudo v kot uganjal. — Vsi dosedanji govorniki se v tem slagajo, da kot glavni pomoček v našej finančnej mizeriji zaznamvajo osnovanje samostalne ogerske državne banke. Če bi se tako banka na solidnem temelji osnovati mogla, in če bi se z narejanjem in izdavanjem bankovcev vestuo postopalo, ne bi bila ravno v škodo. Vpraša se pa, kako poprej obračunati z dunajsko narodno banko? in od kodi dobiti vsaj 200 milijonov srebra in zlata kot hipoteke za papiruate bankovce? in kje je poroštvo, da naša vlada v svojih vedenih denarnih stiskah ne bode zmirom in zmirom banko molzla, in da na zadnje ne bode nič hipoteke, bankovcev pa kakih 1000 milijonov! Sam bog nas obvaruj take banke.

Imenik volilcev za letošnjo volitev se uže popisuje. Ker smo samo tisti volilec voliti, ki je svoj davek za pretečeno leto do zadnjega krajcarja izplačal, in ker so davkovni zaostanki grozno veliki, bode pri letošnjih volitvah več kot za polovico manj volilcev, nego jih je bilo pri volitvah leta 1872. Izključenje tolike množine volilcev ne deluje po deželi povoljno za vlado, in tudi izid volitev ne bode pravega mnenja naroda kazal.

Hrvatski ban je bil več dnij tukaj. Dogovarjal se je z Bittojem glede zadobivenja kraljeve sankcije za tiste zakonske osnove, katere je hrvatski sabor v svojem zasedanju sklenil. Zadevne zakonske osnove gredo namreč skoz naš ministerski svet na previje potrjenje, in naš ministerski svet dene vse, kar iz Hrvatskega pride, na tako tenko sito, kar se ve, da hrvatsko avtonomijo celo iluzorno dela. Dogovori mej banom in Bittojev so morali zelo razporni biti, ker se je uže celo čulo, da hoče Mažuranič demisionirati, če Bitto ne bode popuščal. Mažura-

pametna, da si je nekoliko zreliša, po tem da je osvobojila Lovra. Moj prijatelj je v eno mer delal in delal kombinacije, kako bode sebe in očeta rešil dolga, a ta misel ga je tako obmamil, da je ta bistroumni človek popolnoma oslepil, da je v resnici misil, da ljubi deklico. Minka in njeni roditelji snubili so me večkrat, naj jih z Lovrom često pohodim. Samo dva ali trikrat odzval sem se povabilu. Nekaj me je od njih odbijalo. Ljudje so živeli dosti povoljno. Oča je bil viši uradnik. Pri Minki nijsem našel niti iskre pravega dekliškega živenja. Ustila se je, da ljubi glasbo, a igrala je vrlo slabo, da ljubi pesništvo, a nič nij o tem razumela; da je goreča domorodka, ali zna se, da se obsedele device često iztikajo domorodstvom, kendar v ničem dražem ne morejo biti zanimive. Lovra so ti ljudje na videz božali in mazali, kakor da jim je rojeni sin, ali v resnici so ga držali železnimi

kleščami. In sami si morete misliti, kako mi je bilo pri duši. Nijsem smel govoriti. Starec je večkrat Lovru pokazal državne papirje večje vrednosti, govoril o srečnej božnosti. Zvali so ga na kratko „gospod Lovro“. Še več. Enkrat se šli stari na kmete brez Minke, katera da nekaj boleha, Lovro se ve, da nij spremjal roditeljev. Čemu? Zvečer mi je pripovedal, da je bil pri deklici. Nikoga nij bilo doma. Minka, da je plakala, da se stvar zavlači, da nij treba čakat zadnjega izpita, vse, da naj se hitro izvrši. Lovro privoli. To je stare vrlo veselilo. In oni so rekli: Hitro! hitro! Pisali so po kratni list in druge papirje, samo da bode brzo, ker bi drugače deklico ubila tuga. Ta naglost zdela mi se je sumnjiva. Zakaj hote ti ljudje Lovra oženiti preje, nego dobi učiteljsko mesto? Lovro me popraša kacihi pisem je treba za ženitev. Povem mu, kacihi. Napisal sem mu tudi

prošnjo, da bode oproščen od rednih cerkevnih oglasov. Vse hitro.

Necega večera štelala sva se Lovro in jaz kraj Veltave.

— Hvala bogu, reče prijatelj, skoro vse je v redu. Kar glava me boli. Bil sem denes pri župniku. Tirajo me. Kaj češ? Kedar deklica želi. In bolje je.

— Ali čemu ta teginja?

— Rekel sem ti, da deklica in roditelji žele.

— Ali je morebiti razlog, zarad katerega se navadno mora poroka hitro vršiti.

— Zaklinjam se ti, da nij.

— Oprosti brate, da te mučim vprašanji. Treba je vse premisliti, kendar se zavežeš za vse živenje.

— Hvala ti brate. Še celo draga mi je, da vprašaš. Premisli sem vse. I meni je ta teginja draga, da budem čem preje na čistem. Znam, da bodo mnogi rekli, Lo-

nič je odšel, da-lj in kako se je z Bittojem složil, to je še skrivnost. Naj večji prepirni točki ste baje bili imenovanje novih velikih hrvatskih županov, mej katerimi bi Bitto rad tudi nekoliko Rauchovev imel, in pa novela k volilnemu redu. Mej našimi in hrvatskimi časopisi je tadi mala vojska. Te vojske nij nobeden drugi provociral, nego naša vlada sama. Naša vlada boče namreč z napadanjem na Hrvate njihove zastopnike v našem drž. zboru na to skloniti, da bi za proračun in za Ghyczyjeve zakonske osnove glasovali. Čudna metoda to! Hrvatski zastopniki se pa za voljo tega preširno in oporno drže, ker vedo, kako važni in morebiti celo odločilni utegnejo njih glasovi biti, in pa zavoljo tega, da zopet oni od svoje strani na Bittoja pritiskajo, češ, ne delaj zakonskim osnovam našega sabora potežko! Drug treba drugega, in na zadnje bo izid ta, da bodo za vzdar tega za proračun in za Ghyczyjeve osnove glasovali. —

Naši državski boje se jako turških homatij. Boje se jih zavoljo Hrvatov in Srbov, da seti ne bi s časom celo od magjarorskega ločili. Jugoslovansko vprašanje je tista rana na ogerskem državnem telesu, katero vedno in vedno antiflogistično celijo, pa jo s tem le izcelili ne bodo.

Domače stvari.

— (Costov pogreb) je bil, kakor smo uže zadnjih tikoma pred končanjem uredovanja omeniti mogli, najsjajnejši. Udeležila se ga je vsa ljubljanska inteligencija, župani iz okolice, deputacije čitalnic iz Kranja, Ipave, Kamnika. Postojne z zastavami; nosili so ga kmetski možje — kot narodnega zastopnika ga je nesel narod k zadnjemu počitku —; na glavnem trgu in koder je šel sprevod, bile so štacune vseh narodnih trgovcev zaprte; črne zastave so vihrale na čitalnici, reduti, deželnih hiš itd. Na rakev je bilo položeno črez 30 vencev. Sploh se je tudi pričakovalo, da bode kakov politični in osobni prijatelj pokojnega nadgrobni govor govoril, kar bi se bilo spodobilo, a je izostalo, ne vemo zakaj.

— (Zdravniška sodba o dr. Costovi smrti.) Ker se mnogo o uzrokih dr. Costove nagle smrti ugiblje, se nam opravičeno zdi, da priobčimo, kar so zdrav-

vro se je oženil z mošnjičem svoje žene. Naj reko, srce mi govorji drugače. Ako iščem nekoliko denarja, je to zarad mojega očeta, zarad moje svobode, da se otresem brige. Upniki so ščipavci, muče človeka do smrti, ne moreš spati, ne moreš delati. Boditi potem učenjak. Na zdravje.

Jaz se držim Horacijevih besed: „Utilia dulci! Korist in slast!“ Kdo mi more za to kaj očitati? Praktičen razum, ako imaš poleg tudi srce, nij greh. Deklica dobi 6000 goldinarjev v državnih papirjih. Pet sto namenil sem očetu, pet potrebujem jih jaz za upnike, a ostalo bode dobra pripomoč, da morem živeti brez brige, ker hočem delati, mnogo delati.

— Šest tisoč dobi deklica? Kdo ti je to rekel?

— Ali, bog naj te vidi, oča, še predno sem jo zasnubil.

— Predi? A potem?

— O tem nijsmo nič več govorili.

niki pri raztelesenji našli. Razen anaemije so bili možgani normalni, in če se sme iz anatomične snovi možgan na duševne zmožnosti sklepati, bil je Costa res mož velicega mišljenja. Pljuča bila so normalna. Na srcu se je pravi in direktni uzrok njegove smrti našel. Vnla se mu je bila osrčna koža (perikarditis) in zarad tega vnetja mritudnost srca. Razen tega bilo je srce tudi hypertrofično, najbrže zarad velicega duševnega dela (in zarad tega preveliko razburjanja), katerega je imel pokojni zadosti. Jetra bila so v prvi stopinji mastilne degeneracije. Vrancica nespremenjena. Želodec je kazal močan katar in za pylorom, to je mesto, kjer se želodec v čreva podaljšuje — raka, kateri pa nij bil take velikosti, da bi bil moral tako naglo smrt ponuročiti. — Pravi uzrok nagle smrti je torej vnetje osrčne kožo, akoravno bi bil prej morda črez pol leta moral umreti tudi za rakom v želodeci in tudi zarad bolezni v jetrah.

— (G. d. Mošé) je prevzel vso advokatno kancelijo dr. Costovo, ter bode tudi prvi koncepijent pokojnega, g. dr. Papež, tu znani izvrsten jurist vstopil pri dr. Mošetu, kateri prevzame tudi drugo kancelijsko objekt dr. Coste.

— (V imenu hrvatske akademije) je poslal dr. Rački iz Zagreba „Slov. Matici“ sožaljenški telegram o povodu Costove smrti.

— („Trgovinska zbornica“) se je baje včeraj konstituirala na vladno povelje! Kako rešuje ustavoverna vlada pritožbe, proteste in interpelacije. Mi smo pripravljeni pred porotniki dokazati, da je kranjska trg. zbornica izšla iz volitve, pri kateri so se gostile goljufije in sleparje.

— (Pevski večer) bode 4. t. m. na „debeli četrtek“ v restavraciji ljubljanske čitalnice.

— (Učiteljsko društvo za okraje Brežice, Kozje in Sevnica) bo v četrtek 11. februarja popoludne v Rajhenburgu zborovalo.

— (V Brežicah) se dela na to, da bi dobilo to mestice na štirske-hrvatsko-kranjski meji z okolo 1000 prebivalci spodnjo realgimnazijo. Brežiško okr. glavarstvo meri 103 □ milj in šteje 46.000 stanovnikov, blizu 7000 za šolo godnih otrok in sedaj

29 ljudskih šol, katere obiskuje nad 5000 otrok, a je še vedno brez vsake srednje šole, da še mestjanske šole nema nobene. Želja zasavskih in obsoteljskih Štajcerjev po srednji šoli v Brežicah postaje vedno večja in so z ozirom na gori citirane date pravopravičene.

— (Slovensko-nemški slovar.) Slovstveni in vzajemni časnik „Slavjan“ piše v prvi svoji številki t. I. sledi kritika: „Uže pred 24. leti je tiskom izdal daleko po Slaviji znani učeni jezikoslovec Anton Janežič svoj slov.-nemški slovar, delo dolgoga i težavnoga truda. Pervi natis se je razprodal uže pred nekakimi leti in neprestano je ješče se popraševalo i popitovalo po njem. Slovenski jezik se je od poslednjih let za čudo popolnil, izobrazil i obogatil, za to je gospod Julij plem. Kleinmayr, učitelj slovenščine na gimnaziji celovškej slovar skrbno pregledal, potrebno popravil i v mnogom pomnožil s svojo vlastno zbirko; onda se je poslužil nemale zbirke g. J. Šubica i je marljivo zbiral slovar iz spisov i knjig novejih spisovateljev slovenskih, kakor so gg. profesorji Erjavec, Jesenko, J. Marn, Ogrinac, Stare, Tušek, Zajec i ješče drugi. Pomagali so mu i nekateri izobrazovani celovški Slavjani. Slovarju so priložene i pomnožene zbirke imen krstnih, zgodovinskih, mitologičnih in krajevnih. Na koncu je prideljal gosp. J. pl. Kleinmayr ješče imenik glavnjejših spisovateljev slovenskih od leta 1550. do 1874. i poslednjič azbuko latinsko i cerkveno. Janežič je slovar uže izvirno sestavil izvrstno, ozirajoč se neprestano i na ostala slavjanska narečja, toliko izvrstnejše je ta slovar sada, kada ga je gosp. J. pl. Kleinmayr popravil in pomnožil tako, da se može slovar po pravici priporočati ne samo slovenskim učiteljem, uradnikom, častnikom, trgovcem i dijakom, nego i ostalim Slavjanom, kateri žele bližej se seznaniti z ilirsko-sloveuskim narečjem.“

Očitna pohvala in zahvala.

Naš doktor gosp. Pavel Varaun, je vse revne učence naše šole, ki jih gotovo veliko število štejemo, obdaroval z vsem šolskim orodjem. Naj bode izgled drugim. Podpisani krajni šolski svet v imenu tistega in v imenu revnih otročičev izreka mu najgoričnejšo zahvalo.

Krajni šolski svet v Škocijanu
29. jan. 1875.

Janez Povše,
predsednikov namestnik.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraščenih i otrocih brez medicin v stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živilih, dalje prsnem, i na jetrah; žleze i nadahu, bolečine v ledvicah, jetiku, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatozilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumjenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujanje, bledičico in preblajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, prvega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

— Nič?

— Ali čemu? Za to bode časa tudi poroki.

— Lovro, oprosti mi! Težko mi je govoriti, ali moram. Govorim ti kakor brat bratu, ker bolje je čuvati hišo od ognja, kakor gasiti jo, kadar gori.

— Govori jasno! Ne razumejem te.

— Je-li starec prav tebi obečal 6000 goldinarjev?

— To je, naravnost baš nij. Samo rekeli, kedar bi se enkrat Minka možila, dobila bi po priliki toliko in toliko.

— A kaj, da starec ne more Minki toliko dati?

— Ne bedari. Kajti videl sem denarje na svoje oči.

— V njegovih rokah. Minkin oča ima več dece, ima šestero dece, a kolikor sem izvedel od drugih ljudij, ne vše se nič o njegovem bogatstvu.

(Dalje prih.)

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih ngradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprečenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnoga učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledē vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam gledē Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsed rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v Berliner Klinische Wochenschrifte od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabil, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana 'Revalenta Arctica' (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih."

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha se sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanje in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

St. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojaški oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašli in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prshih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznamejni prsti bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodčini de Montlouis na nepravljjenji, nespanji in hujšanju.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledē hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.

1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalescière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolaté v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.

60 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed

Mahr, v Gradeni bratje Oberanzmeyr, v Insbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnacher, v Londonu Ludwig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarjini usmiljenih sester, v Černoviceh pri N. Šnirhu, v Oseknu pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradeni pri bratih Oberanzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju dr. A. Halterju, saškor v vsetih sestih pri dobrih lekarjih in specjalistih trgovceh tudi razpečilja čuvajsko ličko na vse arze po poštnej poštnicih in poslovnih

Opekarnice mojster,

zanesljiv, z kaveijo, se najeme k izdelovanju blizu 80.000 zidovnih, in blizu 40.000 strešnih opek, ki se imajo ožgati v poljskih pečeh. Velikost zidovnih opek je 10" dolgosti, 5" širokosti in 2 1/2" debelosti; strešne opeke naj bodo 7" široke in 12" dolge a 1/2" debele. Prošnje v nemškem jeziku naj se blagovolijo poslati kneževskemu oskrbištvu posestvu Šneperk, pošta Stari trg pri Rakiku na Kranjskem.

(33—1)

Izurjen pisar,

ki je trezen in slovenskega in nemškega jezika popolnem zmožen, dobi pri advokatu dr. Srebre-tu v Bréžicah (Rann) takoj službo.

(31—2)

Za zamašenje otilih zob

nij nobeno sredstvo prospeneje in boljše, nego **zobna plombra** od c. k. dvornega zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji, v mestu, Bognersstrasse št. 2, katero si more vsaka osoba sama prav lehko in brezbolestno deti v oti zeb, ki se potem trdo sprime z ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zeb pred daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognersstrasse št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatičnemu zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri gnojenji zobnega mesa, zebni kamen olušči, ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zebno meso pri zebah, ki se majje, očisti zeb in zobno meso vseh škodljivih tvarin, usam pak podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobra pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega zdravnika na Dunaji.

Ta priprava hrani čvrstost in čistoto dihanja, vrhu tega podeli zebem belo-leskečo barvo, hrani, da se ne pohabijo in okrepi zobno meso.

Dr. J. G. Popov

rastlinski zobra prah.

Zeb očistit tako, ako se rabi vsaki den, da ne odpravi samo običajno sitni zobi kamen, nego tudi zobra glazura dobiva vedno večjo belino in nježnost.

V zalogi je v Ljubljani: pri Petričiu in Pirkerju, Jos. Karingerju, Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M. Schmittu, E. Biršicu, v lekarini; dalje v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih zalogah na Kranjskem.

Stanovanje

na dunajski cesti s tremi sobami in kuhinjo, se želi precej oddati. Več pri

opravništву „Slov. Naroda.“

V najem

se da o svetem Juriju krčma s prodajalnico in vse zraven potrebne reči, tudi nekaj njiv. Vse na prav prijetnem in dobrem kraji poleg farne cerkve in sodnije na Dolenjskem.

Natančneje pove iz praznlosti opravništvo „Slov. Naroda“. (19—6)

Učiteljska služba.

Na enorazrednej delavskej šoli v trgu Steyreggg je od 1. aprila t. l. izpraznjena učiteljska služba z letno plačo 600 gold., prostim stanovanjem in kurjavom.

Pri všečnem služovanju se povoljuje učitelju petkratni kvinkvenčni pridavek po 60 gold.

Zahteva se znanje slovenskega jezika in začasno neoženjeni stan.

Prosilci za to službo naj vpošljijo svoja spričevala s dotednimi prilogami gledē zmožnosti o učiteljskem poklicu, do 1. marca t. l. rudniškemu ravnateljstvu Wies na Štirske, ter se ob enem pripominja, da se za to službo mogo ogatisi tudi podučitelji, ako imajo zrelostni izpit učiteljski.

Pri Sloau: Svetec iz Litije. — Berger iz Celovca. — Jaschke iz Nove Dunaja. — Stein iz Frankobrda — Dr. Roblek iz Dolenjskega. — Rehar iz Pri Maribora: Wolf iz Dunaja. — Bohutinski iz Preddvora. — Hans Tachauer iz Dunaja. — Knap iz Grada. — Ditter iz Dunaja. — Juch iz Litije. — Robert iz Dunaja. — Fink iz Grada. — Alsenheim iz Dunaja. — Kanitz iz Rabe.

Pri Zamore: Škofel iz Krškega. — Lauger iz Ljubljane. — Tedor iz Trsta. — Schermer iz Grada.

Ljubljana

30. januarja:

Pri Sloau: Svetec iz Litije. — Berger iz Celovca. — Jaschke iz Nove Dunaja. — Stein iz Frankobrda — Dr. Roblek iz Dolenjskega. — Rehar iz Pri Maribora: Wolf iz Dunaja. — Bohutinski iz Preddvora. — Hans Tachauer iz Dunaja. — Knap iz Grada. — Ditter iz Dunaja. — Juch iz Litije. — Robert iz Dunaja. — Fink iz Grada. — Alsenheim iz Dunaja. — Kanitz iz Rabe.

Pri Zamore: Škofel iz Krškega. — Lauger iz Ljubljane. — Tedor iz Trsta. — Schermer iz Grada.

Okrožnica.

Ker smo sledče špecialitet po prav nizkej ceni nakupili, je tedaj moremo tudi le prav nizkej ceni.

(192—15)

razprodavati.

S posebnim spoštovanjem

Dunajsko tisko-tovarniška za-

loga na katun,

Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

Cenik:

1 tucat batistnih rutic otroških z barvenim okrajem 85 kr.

1 tucat batistnih rutic dekliških z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 1.

1 tucat batistnih rutic damskeh z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 1.30.

1 tucat jaconet-rutic damskeh z barvenim okrajem gl. 1.60.

1 tucat žepnih rutic za gospode z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 2.50. Ravno isti prve sorte in elegantni gl. 3.

1 jedina damska rutica prve sorte batist-clair z različnimi monogrami črk, (včelo ročno delo) 80 kr.

1 tucat belo-platnenih rutic gl. 2.

1 tucat angleško-zdravilnih frotinovih rutic gl. 3, pripravljene in boje, nego goba.

1 tucat angl. piké-obrisalov gl. 6.

1 tucat turšk. kopenih obrisalov gl. 9.

1 par (2) piké-odej na posteljo, z raznovrstnimi podobami in barvami gl. 6.

1 koberec pisane barve in strižnega blaga za predposteljo gl. 2.50.

1 koberec za predposteljo, večji gl. 3.50.

1 svilnata ruta damska za okolo vrata gl. 1.

1 berol. vojn. vratna ruta za gospode gl. 1.

1 berol. voln. vratna ruta iz elegante robe gl. 1.60.

1 sviln. vratna ruta za gospode gl. 2.

1 sviln. vratna ruta iz elegante robe gl. 3—4.

1 garnitura zmizne naprave (pri obedu) za 6 osob gl. 4.50.

1 garnitura zmizne naprave za 12 osob gl. 9.

Na posebno zahtejanje razpolajimo tudi popolni cenik zaloge naše, dalje zagotovljamo, da posiljamo le dobro blago, ter končno iskreno priporocamo naše firmo v závod.

Wiener Cattun - Druck - Fabriks - Niederlage,

Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3,

za cerkvijo, naproti zakristije.

Ta cenik naj se blagovoli shraniti, ker se le redko uporablja.

Za bolnike, ki boleha na pljučah, srčnih in živenih boleznih jako važno.

Libigov Kumi-izleček.

Prosim Vas, da mi pošljete 36 flaconov Vašega Kumi-izlečka kar najprej mogoče, ker se je zdravje pri mojej hčeri očividno prav dobro premenilo in to po devet dnevih rabi, ker hočemo to ozdravljene še nadaljevati. Splošno vsaki dan, posebno zvezčeri nastajoče oslabenje je popolnoma zginilo, ter bolnica očividno uže bolje izgleda.

Jos. Eisenkolb,
nadvučitelj.

Knjižica or. Weila o tem predmetu brezplačno ali franco.

Cena enega flacona, oziroma zavite velja 1 gld. a. v., obale ali zaboje manje, nego 4 flaconov pošilja.

Glavna zalogă Libigovega Kumi-izlečka,

Berolin, Friedrich-Strasse 196.

Znesek naj se pri naročenju takoj blagovoli vposlati, ker za Avstro-Ogersko ne posiljamo poštним povzetjem.

NB. Zdravnik našega závoda so vsaki hip pripravljeni, po upo- slanej zdravstvenej preiskavi dotednjim bolnikom zdravniško nasvetovati, ne glede na kakovo nagrado.

V prospeku občinstva samega smo pripravljeni, dobro znamen firmam izročiti razprodajo.